

hele den informationsmængde, der formidles gennem bibliotekerne.

Lånesamarbejdet indebærer, at det enkelte bibliotek – folkebibliotek, forskningsbibliotek eller specialbibliotek – stiller materialer til rådighed for andre biblioteker, der ikke selv har det pågældende materiale.

Lovforslaget tilsigter, at lånevejene bliver mere fleksible, således at et bibliotek frit kan beslutte, hvorfra det vil søge at fremskaffe materiale, som en låner ønsker, og som biblioteket ikke selv råder over.

Efter lovforslaget vil en kommune som noget nyt kunne opkræve betaling hos en anden kommune for lån, der formidles som led i lånesamarbejdet mellem folkebibliotekerne. Betalingen kan ikke pålægges brugeren.

Med hensyn til de statslige og statsstøttede biblioteker vil det blive præciseret, at bibliotekerne skal stå til rådighed for almenheden og for formidling af lån til folkebibliotekerne, såfremt det indgår i forudsætningen for bevillingen eller tilskuddet til det pågældende bibliotek.

Resultatkontrakter for centralbibliotekerne

I lyset af blandt andet den teknologiske udvikling vil lovforslaget skabe grundlag for en mere fleksibel udformning af centralbiblioteksstrukturen, idet det ikke længere vil være fastsat, at centralbibliotekernes virkeområde følger amtsgrænserne.

Med hensyn til indholdet af de ydelser, som centralbibliotekerne leverer til folkebibliotekerne, vil lovforslaget ligeledes give mulighed for større fleksibilitet. Det indgår i lovforslaget, at centralbibliotekernes ydelser fastlægges i aftaler – såkaldte resultatkontrakter – mellem Kulturministeriet og udvalgte folkebiblioteker. Aftalen vil blandt andet omfatte en beskrivelse af de ydelser, som centralbiblioteket skal stille vederlagsfrit til rådighed for folkebibliotekerne, samt de øvrige opgaver centralbiblioteket varetager med henblik på samordning og udvikling på området.

Mulighed for mellemkommunal betaling for fremmedkommunal biblioteksbenyttelse

Som noget nyt indeholder lovforslaget en mulighed for, at en kommune kan opkræve betaling, såfremt en bruger fra en anden kommune låner fra folkebiblioteket. Betalingen opkræves hos brugerens bopælskommune og kan ikke pålægges brugeren.

Formålet med ordningen er først og fremmest at understrege den enkelte kommunes ansvar for biblioteksbetjeningen af egne borgere. Betalingsordningen sigter på de tilfælde, hvor udlån til borgere fra andre kommuner har et væsentligt omfang.

Det er endvidere hensigten at tilskynde kommunerne til at indgå samarbejdsaftaler om biblioteksbetjening, teknologiudvikling, materialeindkøb mv. i de egne af landet, der er præget af en høj grad af lånervandring på tværs af kommunegrænserne.

Adgang via Internet til den nationale fælles bibliotekskatalog - DanBib

Som noget nyt vil bibliotekernes fælles bibliotekskatalog - DanBib – blive stillet til rådighed for befolkningen via Internet. Internetadgangen vil betyde, at borgerne via deres hjemmecomputer kan få adgang til at søge, lokalisere og på sigt bestille materialer til hjemlån hos samtlige biblioteker i Danmark.

Efter lovforslaget vil Kulturministeren efter forhandling med de kommunale parter og vedkommende ministre have mulighed for at bestemme, at der som en obligatorisk ordning bliver opkrævet et gebyr for bestilling af materiale via DanBibbasen, dog ikke ved personligt fremmøde. Hensigten er at etablere en adfærdregulerende mekanisme for brugernes benyttelse af bestillingsfaciliteterne, idet Internetadgangen til DanBibbasen vil betyde, at brugerne får adgang til stort set samtlige bibliotekers samlinger i ét og samme system.

Gældende lovgivning mv.

Det gældende lovgrundlag er lov nr. 1100 af 22. december 1993 om folkebiblioteker m.v. samt Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 277 af 22. april 1994.

Forslag til lov om folkebiblioteker blev fremsat den 6. oktober 1993 (L 20) og 1. behandling fandt sted i Folketinget den 13. oktober 1993 (Folketingstidende s. 520-536). Folketingets Kulturudvalg afgav betænkning den 1. december 1993. 2. behandling fandt sted den 9. december 1993 (Folketingstidende s. 3472-3474). Folketingets Kulturudvalg afgav tillægsbetænkning den 9. december 1993. Lovforslaget blev vedtaget efter Folketingets 3. behandling den 14. december 1993 (Folketingstidende s. 3744).

Baggrund for lovforslaget

Kulturministeriets betænkning om bibliotekerne i informations-samfundet, 1997

Lovforslaget fremsættes på baggrund af Kulturministeriets betænkning 1347 om bibliotekerne i informations-samfundet (1997) – den såkaldte UBIS-betænkning.

UBIS-betænkningen er udarbejdet af et ekspertudvalg (UBIS-udvalget), som var sammensat af 7 personligt udpegede medlemmer fra blandt andet forlags-, forfatter- og biblioteksverdenen. Repræsentan-